

MEMO

Onderwerp:
Ecologische controle afronding
dijkwerkzaamheden dijktraject Haven de Val -
Zuidhoek

's-Hertogenbosch,
14 december 2010

Projectnummer:
110502.201310.005B

DIVISIE MILIEU & RUIMTE

Van:

Afdeling:
Divisie M&R Den Bosch

Aan:

Opgesteld door:

Ons kenmerk:
075230509:0.1

Kenmerk Projectbureau Zeeweringen:
PZDB-M-10301

Kopieën aan:

In de ochtend van 4 november 2010 en 9 december 2010 hebben veldbezoeken plaatsgevonden langs het dijktraject Haven de Val, Zuidhoek (hierna Haven de Val). Deze veldbezoeken waren in het kader van de afronding van de werkzaamheden, waarbij in het bijzonder is gelet op de voorwaarden en maatregelen die zijn afgegeven in de Natuurbeschermingswetvergunning, afgegeven door de provincie Zeeland (kenmerk 09033732/NB.09.039) en de Soortenbeschermingstoets (ARCADIS, 2009, kenmerk: PZDB-R-08174) en aanvullende stukken vanwege aanpassingen in de werkzaamheden (ARCADIS, 2009, Erratum, kenmerk PZDB-M-09112 en ARCADIS, 2009, Toetsing aanpassing werkzaamheden, kenmerk PZDB-R-B10064). De onderliggende memo is in aanvulling op de memo van 24 juni 2010 over het veldbezoek dat tijdens de werkzaamheden heeft plaatsgevonden (ARCADIS, 2010, Ecologische controle dijkwerkzaamheden Haven de Val – Zuidhoek, kenmerk PZDB-M-10159). Hier stonden nog een aantal open punten in, die pas te controleren waren na afronding van de werkzaamheden. Alleen de openstaande punten zijn behandeld, voor de andere punten verwijzen wij naar de memo van 24 juni 2010.

2. De toplaag van het schor in de werkstrook (= bovenste 20 centimeter) dient apart in depot te worden gebracht en bij het herstel van de werkstrook in het schor weer als toplaag te worden teruggeplaatst. De toplaag is na afloop weer als toplaag in de werkstrook op het schor afgezet.

015056 2010 PZDB-M-10301

Memo ecologische controle afronding dijkwerkzaam

ARCADIS

7. De onderhoudsweg op de buitenberm van het dijktraject blijft niet-toegankelijk voor fietsers en dient daartoe te worden afgestrooid met grond en ingezaaid met gras.

Aan deze voorwaarde uit de Natuurbeschermingswetvergunning met kenmerk 09033732/NB.09.039 is niet voldaan. Tussen dp 257 en 273 is een verhard pad aangelegd, geschikt als fietspad.

Dit onderhoudspad is wel afgesloten aan het einde met een hek, maar dit blijkt niet voldoende om het pad effectief af te sluiten, getuige de aanwezige sporen. De openstelling van het onderhoudspad is apart getoetst aan de Natuurbeschermingswet (Toetsing openstelling onderhoudspad Gouweveerpolder, kenmerk ARCADIS 075212120:0.1, kenmerk Zeeweringen PZDB-M-10290, d.d. 1 december 2010).

Naast het onderhoudspad is op de ondertafel ter hoogte van dp 263 de al aanwezige trap vernieuwd om het slik toegankelijk te maken. Zie onderstaande foto's.

Foto 1: Verhard onderhoudspad langs de Gouweveerpolder.

Foto 2: Trap naar het slik ter hoogte van dp 263.

Foto 3: Afsluiting van het onderhoudspad, met sporen van fietsers, scooters en andere gebruikers.

Foto 4: Scooter op het verharde onderhoudspad (in de rode cirkel).

9. Indien het voorland uit slik bestaat, dienen vrijkomende grond en stenen ter plaatse van de kreukelberm verwerkt te worden en niet over de gehele werkstrook. De stenen en grond dienen egaal over grote dijk lengte verdeeld te worden. Perkoenpalen en overige vrijkomend materiaal dienen uit het Natura 2000-gebied verwijderd en afgevoerd te worden.

De werkstrook is netjes afgewerkt (voor zover zichtbaar). Op het slik zijn geen perkoenpalen of overig vrijkomend materiaal waargenomen tijdens de veldbezoeken.

10. Het voorland (slik en schor) in de werkstrook dient aansluitend op de werkzaamheden op de oorspronkelijke hoogte te worden teruggebracht. Voor slik geldt dit voor de werkstrook buiten de kreukelberm, voor schor echter over de gehele breedte van de werkstrook. Eventuele kreekjes die binnen de werkstrook (en buiten de kreukelberm) zijn gelegen, dienen vooraf geregistreerd en, na afloop, hersteld te worden.

De werkstrook is op dezelfde hoogte gebracht als voor de werkzaamheden. In november is geconstateerd dat op het schor water bleef staan. Na dit veldbezoek zijn op het schor op verschillende plaatsen kleine geultjes gegraven om de afvoer van water te bevorderen. Tijdens het veldbezoek in december is waargenomen dat minder water in de werkstrook blijft staan dan in november. In het voorjaar van 2011 is de werkstrook naar verwachting verder geëgaliseerd door de getijdenwerking. Op dat moment volgt nog een veldbezoek om te kijken naar water op het schor.

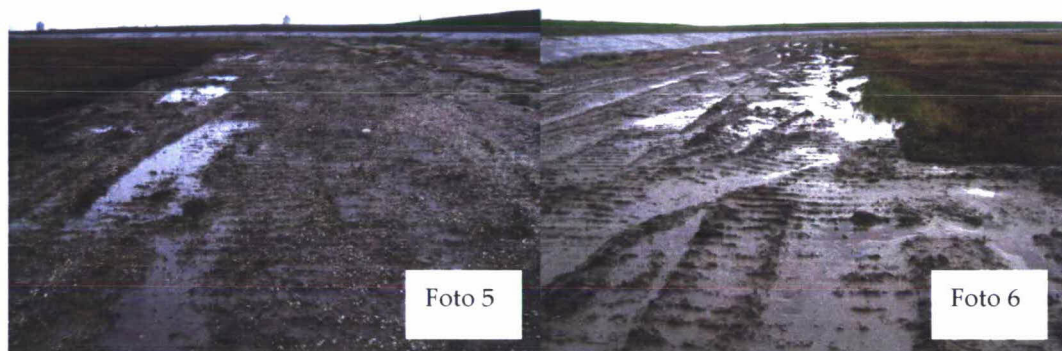

Foto 5 en 6: Overzicht van de werkstrook. Deze foto's laten zien dat op verschillende delen van de werkstrook (voornamelijk tegen het schor aan) water blijft staan.

14. Alle materialen en afval dienen op een zodanige wijze opgeslagen te worden dat ze niet door verwaaiing, verspoeling of op andere wijze in het Natura 2000-gebied verspreid kunnen raken.

Langs het dijktraject zijn geen verspreide materialen aangetroffen. Op verschillende plaatsen langs de dijk ligt wel afval, maar dit zijn geen overblijfselen van de dijkwerkzaamheden. Het gaat hier om afval dat uit de Oosterschelde aanspoelt.

15. Na afloop van de werkzaamheden dient het dijktraject in ordelijke toestand te worden achtergelaten, uiterlijk per 31 oktober van hetzelfde jaar als uitvoering, hetgeen wil zeggen dat ten behoeve van de werkzaamheden gebruikte en/of vrijgekomen materialen en afval worden opgeruimd en uit het Natura 2000-gebied afgevoerd.

Zie bovenstaande punten. Langs het dijktraject zijn geen materialen afkomstig van de dijkwerkzaamheden aangetroffen. De aannemer heeft het dijktraject in ordelijke toestand achtergelaten.

20. Uiterlijk twee dagen nadat de werkzaamheden zijn beëindigd, wordt dit gemeld op het hierboven genoemde e-mail adres onder vermelding van kenmerknummer NB.09.039.

Wij gaan ervan uit dat deze melding heeft plaatsgevonden.

Flora- en faunawet

Voor de werkzaamheden betreffende de Levendbarende hagedis is een rapport opgesteld:

De Levendbarende hagedis in Haven de Val *Onderzoek en verplaatsing* door:

De Jong, T.H. & Van Gooswiligen, J., 2010. Bureau Viridis, Culemborg, in opdracht van Zeeuwse Stromen.

Aandachtspunten dijktraject

In onderstaand schema staan aandachtspunten en gerelateerde acties. De aannemer heeft de werkzaamheden op het dijktraject goed afgerond. Aandachtspunt blijft water op het schor.

Van het voorjaar wordt dit weer gecontroleerd door de trajectecoloog en zo nodig worden maatregelen genomen.

<i>Aandachtspunt</i>	<i>Gerelateerde actie</i>
Schorherstel	Controleren van schorren en zo nodig maatregelen treffen.